

Tulliniemi aukeaa kaikelle kansalle

Ehkä jo ensi vuonna kulku Hangon Tulliniemen pohjoisrantaan pitkin Tulliniemen eteläkärkeen on mahdollista ilman erillistä lupaa. Tällä muutoksella on vaikutuksia myös Hangon lintuaseman toimintaan. Asemanhoitaja Aleksi Lehikoinen kertoo, mistä on kysymys.

Miksi Tulliniemi on päätetty avata ja milloin tämä tapahtuu?

”Tulliniemen pohjoisrannan avaamista on suunniteltu jo pitkään, mutta riittävää tahtoa projektin toteuttamiseen ei ole ollut. Avaus edellyttää panssariaidan rakentamista koko Vapaasataman pohjoisreunaa pitkin. Lisäksi pohjoisrannalla Hangon kaupungin alueella sijaitsevat vanhan työsiirtolan eli niin sanotun naisvankilan rakennukset, jotka ovat jo hyvin huonossa kunnossa. Ne pitäisi useiden tahojen mielestä purkaa turvallisuusriskinä ennen alueen avaamista suurelle yleisölle. Nämä molemmat toimenpiteet ovat kalliita, ja siksi alueen avautuminen on jäänyt. Nyt Vapaasatama on päättänyt projektin avauksena kustantaa aidan rakentamisen, ja Hangon kaupungin ja Metsähallituksen on määrä toteuttaa muut alueen avaukseen tarvittavat toimenpiteet. Aidan rakennus on jo aloitettu, mutta aluetta tuskin avataan ennen vuoden 2014 loppukevättä, jolloin esimerkiksi polkuverkostot on saatu kuntoon.”

Miten Tulliniemen avaaminen vaikuttaa Hangon lintuaseman toimintaan?

”Vaikutuksia on vaikea arvioida etukäteen. Ne riippuvat pitkälti siitä, miten paljon ihmisiä tulee niemen kärkeen ja ennen kaikkea siitä, miten he noudattavat alueen liikkumisrajoituksia. Alueella liikkuminen suunnitellaan niin, että ihmiset eivät saa liikkua luonnon ja lintuaseman kannalta tärkeimmillä alueilla, kuten Gäsörsuddenilla, verkkolinjoilla, havainnointibunkkerilla tai Tringan vuokraamalla tontilla, jossa asemarakennus sijaitsee. Huonoimmassa tapauksessa liikkumisrajoituksia ei noudateta ja toiminta voi hankaloitua esimerkiksi verkoilla liikkuvien ihmisten aiheuttaman häirinnän tai jopa ilkivallan myötä. Positiivista asiassa on, että yhä suurempi osa ihmisistä pääsee tutustumaan alueen luontoon. Monien paikallisten mielissä edelleen kytevät ennakkoluulot lintuasemaa kohtaan saattavat hälventyä. Alueen avaaminen voi myös poikia asemalle uusia rahoitusmahdollisuuksia vaikkapa opastettujen retkien muodossa.”

Tarvitseeko asemalla yöpymiseen yhä luvan?

”Lintuaseman miehittäjiksi tulevat tarvitsevat edelleen luvan jo pelkästään siitä syystä, että asemanhoitajat voivat kontrolloida asemalla yöpyvien määrää. Aseman majoituskapasiteetti on vain kuusi henkilöä jatkossakin. Aseman miehittäjillä säilyy oikeus käyttää Vapaasataman tulliporttia sekä oikeus kulkea autolla vanhaan tapaan aseman parkki-paikalle. Miehittäjillä säilyy lisäksi laajempi liikkumisoikeus alueella vastapalveluksena lintuasemalle tehdystä työstä.”

Miten päiväretkeilijät kulkevat asemalle pohjoisrannan avaamisen jälkeen?

”Päiväretkeläisillä on uuden tilanteen myötä vapaa pääsy Uddskatanille pohjoisrantaan pitkin. Tästä syystä lintuasema ei tule myöntämään päiväretkeläisille kulkulupia Vapaasataman kautta. Kävelyä Tulliniemen tyveltä niemen kärkeen kertyy noin kolme kilometriä. Päiväretkeileviä tringalaisia koskevat samat liikkumisrajoitukset kuin muitakin päiväretkeilijöitä. Tringalaisten toivotaan myös seuraavan muita alueella liikkuvia ja raportoivan liikkumisrikkomuksista. Tarkemmista liikkumisohjeista informoidaan sitten, kun alueen avaaminen on lähempänä.”

Minkälaisia toimenpiteitä alueen avaaminen aiheuttaa luonnonsuojelualueella?

”Retkeilypainelun luonnonsuojelualueella varmasti kasvaa ja ulottuu lisäksi alueelle, jossa on se on ollut toistaiseksi hyvin marginaalista. Polkuverkostoa on pakko kehittää, sillä luonnonsuojeluasetus kieltää alueella liikkumisen merkittyjen polkujen ulkopuolella. Yleiset polut on suunniteltava niin, että luontoarvot tai lintuaseman toiminta eivät vaarannu. Päiväretkeläisille tarkoitetut polut on merkittävä yksiselitteisesti. Osa nykyisestäkin polkuverkostosta on hankalasti kuljetavissa. Portaiden ja pitkosten tekeminen helpottaa liikkumista. Retkeilijämäärien kasvu edellyttää myös yleisökäymälän rakentamista ja jätehuollon suunnittelua. Lisäksi on ollut pu- hetta erillisen havainnointilavan rakentamisesta eteläkärkeen.”

Parvi **merimetsoja** *Phalacrocorax carbo* ylittää Hangon luotsiaseman, joka sijaitsee mantereen eteläisimmässä pisteessä. © **Petteri Hytönen**, 31.8.2013

